

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ČERVEN 2019

1. 6. ve 00.30 SELČ
15. 6. ve 24.00 SELČ
30. 6. ve 23.30 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

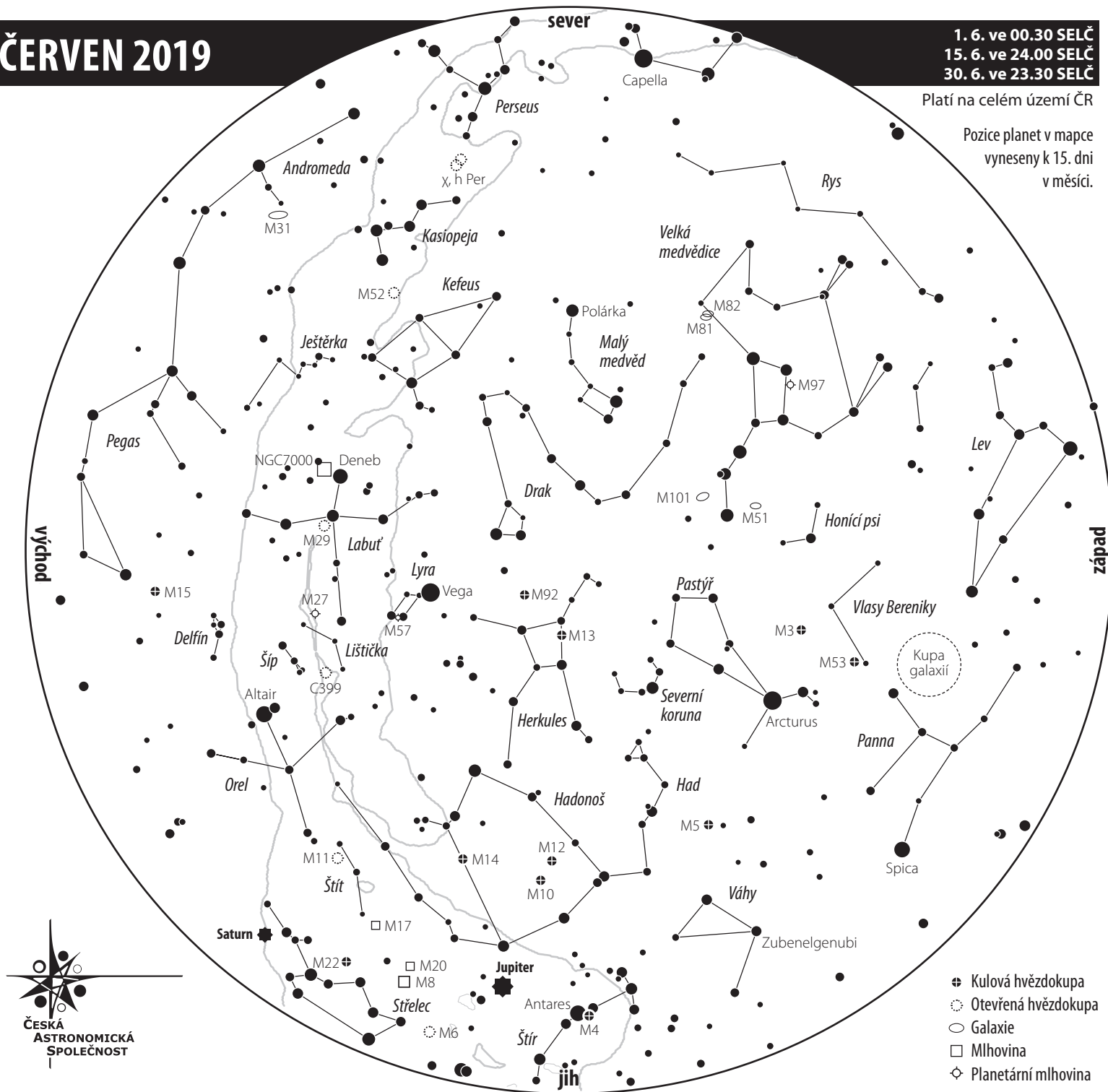
PLANETY

Merkur – v první polovině měsíce večer nízko nad SZ
Venuše – ráno velmi nízko nad SV
Mars – večer nízko nad SZ
Jupiter – na obloze celou noc
Saturn – po většinu noci kromě večera
Uran – na ranní obloze ve Skopci
Neptun – v druhé polovině noci ve Vodnáři

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

3. Měsíc v novu (10.02 UT)
4. Měsíc v konjunkci s Merkurem
5. Simultánní přechod dvou měsíců a stínů přes Jupiter
7. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 368 504 km)
7. Měsíc v konjunkci s Regulem ve Lvu
10. Měsíc v první čtvrti (05.59 UT)
10. Jupiter v opozici se Sluncem
14. Planetka č. 410 Chloris v opozici se Sluncem (10,3^m)
17. Venuše v konjunkci s Aldebaranem v Býku
17. Měsíc v úplňku (08.31 UT)
18. Těsná konjunkce Merkuru s Marsem (0,2°)
19. Měsíc v konjunkci se Saturnem
21. Letní slunovrat (15.54 UT)
23. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 548 km)
24. Merkur v největší východní elongaci (25,2° od Slunce)
25. Zákryt hvězdy 33 Psc Měsícem
25. Měsíc v poslední čtvrti (09.46 UT)
26. Zákryt hvězdy 20 Cet Měsícem

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h
Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení vždy na počátku měsíce na
www.udalosti.astronomy.cz a www.astro.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – NÁMĚTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ČERVEN 2019

Červen pozorovatelům DSO moc nepřeje – díky letnímu slunovratu celý měsíc nenastává astronomická noc. Trochu nám to mohou vynahradit planety, ale ty se pro změnu pohybují jen nízko nad obzorem. Na večerní obloze ještě spatříme nad severozápadem **Mars** a v první polovině měsíce také **Merkur** nízko nad severozápadním obzorem. Na začátku měsíce má jasnost $-1,1^m$, ale najdeme jej jen nízko obzorem. Největší východní elongace nastává 24. 6., jasnost Merkuru však klesne na $+0,6^m$ a planeta se ztrácí na soumrakové obloze. V červnu nastávají nejlepší pozorovací podmínky pro největší planetu sluneční soustavy **Jupiter**, který je 10. 6. v opozici se Sluncem. Nad ránem 5. 6. od 00.41 UT budeme svědky **dvojitého přechodu** měsíců Ganymedes a Io s jejich stíny přes Jupiter. **Saturn**, se svým široce rozevřeným prstencem, je pozorovatelný po většinu noci kromě večera. **Neptun** pak v druhé polovině noci ve Vodnáři a **Uran** ráno ve Skopci. Svědky budeme opět několik pěkných **konfigurací**. Ve středu 19. 6. ráno bude Měsíc v konjunkci se Saturnem, který nalezneme pouhých $1,1^\circ$ severně. Tělesa v těsné blízkosti uvidíme v noci z 18. na 19. 6. Těsná konjunkce Merkuru s Marsem ($0,2^\circ$) nastane 18. 6. Přiblížení obou planet bude pozorovatelné večer, nízko nad severozápadním obzorem, ale na světlé obloze bude obtížně viditelné, k vyhledání se určitě hodí triedr. Seskupení Měsíce, Antara a Jupiteru uvidíme 15.—17. 6.

Z červnových **zákrytů** hvězd Měsícem upozorníme alespoň na zákryt jasné hvězdy 33 Psc ($4,6^m$) dne 25. 6. v čase 00.08–01.12 UT a hvězdy 20 Cet ($4,8^m$) dne 26. 6. v 01.53 UT (platí pro 15° E a 50° N).

Po delší odmlce zde máme alespoň jednu trochu jasnější **kometu C/2018 R3 (Lemmon)**, která zjasnila pod hranici 12^m a na tmavé obloze je v dosahu menších dalekohledů. Je cirkumpolární a pohybuje se poměrně rychle ze souhvězdí Žirafy do Rysa. V mapce jsou vyneseny její pozice vždy pro 00 SELČ a hvězdy do 10^m . Pokud vlastníte větší přístroj (>35 cm), můžete se také podívat na dvě extragalaktické **supernovy** typu Ia, nedávno objevené v souhvězdí Honících psů – SN 2019ein v galaxii NGC 5353 a SN 2019fck v galaxii NGC 5243. Kolem letního slunovratu se rovněž objevují **noční svítilci oblaka** (tzv. NLC). Obvykle nízko nad severním obzorem, a jsou vděčným objektem pro sledování i fotografování.

